

Sygn. Akt I C 1563/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Stańczyk

Protokolant Alicja Rajca

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. K. (1) , T. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W., na rzecz powódki A. K. (1), kwotę 130.000 zł. (sto trzydzieści tysięcy złotych) wraz z liczonymi od dnia 30.05.2016r. co do kwoty 40.000 zł. oraz od dnia 14.12.2016 r. co do kwoty 90.000 zł. do dnia zapłaty odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. K., kwotę 130.000 zł. (sto trzydzieści tysięcy) wraz z liczonymi od dnia 30.05.2016r. co do kwoty 20.000 zł. oraz od dnia 14.12.2016 r. co do kwoty 110.000 zł. do dnia zapłaty odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;

III. oddała dalej idące powództwo;

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki A. K. (1) kwotę 3.669,79 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. zasądza od powoda T. K. na rzecz strony pozwanej kwotę 2.744,54 zł. tytułem zwrotu procesu;

VI. nakazuje stronie pozwanej aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego we Wrocławiu) kwotę 9.050,00 zł. tytułem brakującej opłaty od pozwu od zasądzonej części roszczenia oraz kwotę 8,11 zł. tytułem niepokrytych wydatków;

VII. pozostałą brakującą opłatą od pozwu oraz pozostałymi nieporytymi wydatkami obciążą Skarb Państwa.

I C 907/16

UZASADNIENIE

Powodowie A. K. (1) i T. K. wniesli o zasądzenie od (...) S.A. w W. :

- na rzecz (...)kwoty 120.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 105.000 zł. tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz renty w kwocie po 500 zł. miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

- na rzecz T. K. kwoty 455.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, kwoty 105.000 zł. tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz renty w kwocie po 1.000 zł. miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Wnieśli też o zasądzenie od pozwu anego na ich rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie podali, iż w dniu 16 sierpnia 2013r. w B. kierujący samochodem osobowym marki H. (...), M. S., spowodował wypadek, w wyniku którego śmierć poniósł K. K.. Wyrokiem z dnia 30.04.2014r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Wołowie, uznał M. S. za winnego i skazano za czyn z art. 177§2 kk. Sąd orzekł też od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej A. K. (2) nawiązkę w kwocie 4.000 zł. Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku, objęty był ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej, która uznała swoją odpowiedzialność za skutki wypadku. Zmarły w wyniku wypadku, K. K. był mężem A. K. (1) i ojcem powoda T. K.. Wobec T. K., którego opiekunem prawnym jest jego matka, orzeczony został trwały stopień niepełnosprawności (upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim). Powódka, za pośrednictwem pełnomocnika, wystąpiła do pozwanego z roszczeniem o zadośćuczynienie, za krzywdę, na podstawie art. 446§4 kc., na rzecz jej oraz syna T., a także o rentę. Po rozpatrzeniu wniesionych roszczeń i przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, pozwany decyzją z dnia 23 stycznia 2014r. przyznał na rzecz powódki A. K. (1) kwotę 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz 15.000 zł. tytułem odszkodowania po zgonie męża oraz na rzecz powoda T. K. kwotę 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia i 15.000 zł. tytułem odszkodowania za śmierć ojca. Kwoty te zostały powodom wypłacone. W przekonaniu powódki kwoty te są zaniżone. Powódka pozostawała w związku małżeńskim z K. K. przez okres 33 lat. W tym czasie prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Małżeństwo było zgodne, koncentrowało się na opiece nad jedynym dzieckiem, T. K., który urodził się z ciężkim porażeniem dziecięcym. Powódka poświęciła się 24 godziny na dobę opiece nad synem, a jej mąż pracował zarobkowo i był jedynym żywicielem rodziny. Przez ostatnich 34 lata powódka, bez dnia przerwy zajmuje się synem, poświęcając mu praktycznie każdą minutę. W tym trudzie zmarły mąż był dla niej jedynym wsparciem, bowiem rodzina powódki zamieszkuje w odległości 70 km. Od B., a nadto żadna osoba trzecia, nie wykwalifikowana w opiece nad osobą obłożnie chorą w stopniu takim jak powód, nie jest w stanie wyręczyć powódki w czynnościach związanych z jego obsługą. Mąż był zatem jedyną osobą, która była w stanie wesprzeć powódkę w ogromnym trudzie opieki nad synem. Każdego dnia po powrocie z pracy zmarły mąż powódki przejmował opiekę nad synem w ten sposób, że mył go i karmił, a powódka w tym czasie mogła się udać na zakupy lub wykonać inne czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Traumatyczne przeżycie jakim był wypadek samochodowy męża sprawiło, że powódka nie odzyskała równowagi psychicznej do dnia dzisiejszego. Mimo upływu prawie dwóch lat od tego momentu powódka nadal przeżywa żalobę i żyje wspomnieniami o mężu. Powódka cierpi też na wiele schorzeń, które w znacznym stopniu utrudniają jej prawidłowe funkcjonowanie. T. K., mimo trwałego stopnia niepełnosprawności, był bardzo związany z ojcem, rozpoznawał jego głos i dotyk. Był przyzwyczajony do tego, że ojciec go karmił czy przebierał. Nagły brak K. K. w życiu powodów spowodował wstrząs psychiczny, destabilizację życiową, nieustanną tęsknotę, żal, cierpienie, utratę czerpania przyjemności z życia rodzinnego, która mimo upływu czasu nie zmniejsza się, a wręcz potęguje poczucie żalu i niesprawiedliwości społecznej. Zmarły mąż, przez lata, był jedyną osobą, z którą powódka rozmawiała w ciągu dnia i której relacjonować mogła przebieg codziennej opieki nad synem. T. K., za pomocą gestów okazywał miłość i wdzięczność za podporządkowanie jemu całego życia. W życiu powodów to właśnie zmarły zarabiał na utrzymanie rodziny, leczenie syna i wszelkie kwestie z tym związane. Powódka w związku z opieką nad synem nie była w stanie podjąć zatrudnienia. Od śmierci męża cały ciężar opieki oraz organizowania życia spoczął na powódce. Obecnie otrzymuje ona rentę w wysokości 1624 zł., zaś syn w wysokości 619 zł. oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł. Kwota ta pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Powódki nie stać na prywatnych lekarzy, na wynajęcie opieki dla syna tak aby sama mogła pójść do pracy, czy na dodatkową rehabilitację. Towarzystwo ubezpieczeń wypłaciło na rzecz powódki i jej syna kwoty po 15.000 zł. i zdaniem powódki kwota ta winna być wyższa o 105.000 zł. Ponieważ na zmarłym ciążył obowiązek alimentacji wobec powodów, który dobrowolnie i stale przeznaczał kwotę uzyskaną tytułem wynagrodzenia, na poczet swojej rodziny. Przyznanie powódce kwoty 500 zł., a powodowi kwoty 1000 zł. umożliwi powódce zapewnienie niepełnosprawnemu synowi fachowej pomocy tj. poprzez

opłacenie systematycznej rehabilitacji i dodatkowych zajęć wspomagających. Natomiast kwota zasądzona na rzecz powódki pozwoli jej na podjęcie leczenia(po staracie męża cierpi na depresję) oraz zadbanie o samą siebie bowiem zdaje sobie sprawę, iż opieka nad synem spoczywa wyłącznie na niej. Przyznanie renty zabezpieczy losy powodów w perspektywie przyszłościowej, na wypadek komplikacji zdrowotnych czy losowych, które wymagać mogą dużych nakładów pieniężnych.

W odpowiedzi na pozew (k. 121) strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od każdego z powodów na rze cz strony pozwanej kosztów postę powania, w tym kosztów zastępstwa prawnego , według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana przyznała, iż likwidowała szkodę będącą wynikiem wypadku komunikacyjnego z dnia 16.08.2013r., w wyniku którego śmierć poniósł K. K.. Pozwany nie kwestionuje swojej odpowiedzialności wobec powodów co do zasady, czego wyraz dał wypłacając powodom po 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia. Strona pozwana uwzględniła przy wypłacie zadośćuczynienia ból po stracie najbliższej osoby i związane z tym poczucie osamotnienia, wiek osoby uprawnionej oraz relacje łączące powodów ze zmarłym. Dalsze zadośćuczynienie, żądane przez powodów, jest w ocenie strony pozwanej wygórowane, a dotychczas wypłacona z tego tytułu kwota w pełni rekompensuje krzywdę doznana na skutek śmierci osoby bliskiej. Strona pozwana zakwestionowała również żądanie powodów co do wypłaty odszkodowania. Podała, iż wypłaciła powodom po 15.000 zł. tytułem odszkodowania. Zdaniem strony pozwanej sytuacja majątkowa powodów nie uległa znacznemu pogorszeniu. Powodowie nie wykazali na czym miałyby polegać znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej, zwłaszcza w aspekcie charakteru i celu przyznania stosownego odszkodowania. Powodowie nie wykazali dochodów poszkodowanego K. K. przed zdarzeniem z dnia 16.08.2013r. oraz jakie kwotyłożył na utrzymanie rodziny, przy uwzględnieniu własnych potrzeb. Strona pozwana wniosła też o oddalenie żądania dotyczącego renty bowiem powodowie nie zaferowali żadnych dowodów uzasadniających ich żądanie. Nie wskazali też w jaki sposób wyliczyli wysokość renty. Strona pozwana zakwestionowała również roszczenie dotyczące ustawowych odsetek ponieważ pozwany nie był i nie jest w opóźnieniu w myśl przepisu art. 481 kc.

Sąd ustalił, iż:

Bezsporne jest, iż w dniu 16 sierpnia 2013r. w B. kierujący samochodem H. (...) M. S., spowodował wypadek, w wyniku którego śmierć poniósł K. K.. Sprawca został skazany za spowodowanie tego wypadku wyrokiem Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej, VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Wołowie, na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na cztery lata. Sąd orzekł też od oskarżonego nawiązkę 4.000 zł. na rzecz A. K. (1). Strona pozwana odpowiada wobec powodów za skutki tego wypadku bowiem pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność za to zdarzenie. Zmarły K. K. był mężem powódki A. K. (1) i ojcem powoda T. K.. Na skutek zgłoszenia roszczenia przez powodów strona pozwana wypłaciła im, na podstawie decyzji z dnia 23.01.2014r. po 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć K. K. oraz po 15.000 zł. tytułem odszkodowania w związku ze zgonem odpowiednio męża i ojca powodów.

niesporne

K. K. w chwili śmierci miał 61 lat, a powódka A. K. (1) w chwili śmierci męża liczyła 59 lat. Pozostawali w związku małżeńskim przez 33 lata. T. K. w chwili śmierci ojca miał 33 lata. Od urodzenia choruje na czterokończynowe porażenie mózgowie, jest upośledzony w stopniu głębokim i jest całkowicie ubezwłasnowolniony. Wymaga 24 godzinnej opieki, nie wykonuje sam żadnych czynności, nie chodzi, nie porozumiewa się z otoczeniem. Jego opiekunem prawnym jest powódka A. K. (1), która sama wykonuje przy nim wszystkie czynności związane z kąpaniem, ubieraniem, jedzeniem, załatwianiem potrzeb fizjologicznych, zmianą pampersów. A. K. (1) od urodzenia syna nie pracuje. Z zawodu jest technikiem ekonomistą. Pozostawała na utrzymaniu męża, K. K., który był zatrudniony w Zakładach (...), na stanowisku operatora, a od listopada 2012r. był na emeryturze. Z tego tytułu otrzymywał świadczenie w wysokości około 1.903,34 zł. od 01.03.2013r. Powódka A. K. (1) do śmierci męża pobierała świadczenie

pielęgnacyjne w wysokości 620 zł., pomoc finansową dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie 200 zł., w okresie 01.04.2013r. – 31.12.2013r. Po śmierci męża powódka otrzymała jego uprawnienia emerytalne, ale straciła prawo do zasiłku pielęgnacyjnego. Od 01.10.2013r. otrzymała emeryturę w kwocie netto 1.683,11 zł. A. K. (1) choruje na nadciśnienie, zaczyna mieć problemy z kręgosłupem, głównie od podnoszenia syna na rękach, leczy się na depresję.

d/ - akta szkody

- decyzja o waloryzacji emerytury z dnia 01.03.2013r. k.
- decyzja o waloryzacji emerytury z dnia 01.03.2016r. k. 201
- decyzje z 26.09.2013r. o uchyleniu realizacji decyzji k. 204, 205
- zeznania powódki A. K. (1) k. 142
- dokumentacja medyczna A. K. (1) k. 16-21, 23 – 25
- decyzja GOPS z 04.02.2013r. k. 31
- decyzja ZUS z 18.09.2013r. k. 33
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 86
- akt małżeństwa k. 87
- akt urodzenia T. K. k. 88
- zeznania św. E. R. k. 139

T. K., za życia ojca K. K. otrzymywał rentę socjalną w kwocie 610,33 zł. i zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł. Obecnie otrzymuje rentę socjalną w kwocie 648 zł. i zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł.

d/ - oświadczenie powódki k. 81

- decyzja ZUS z dnia 04.03.2016r. k. 202
- decyzja z dnia 01.09.2006r. k. 203

W związku ze śmiercią męża powódka, z własnej polisy ubezpieczeniowej otrzymała odszkodowanie w kwocie 40.000 zł, a syn T. ze swojego ubezpieczenia kwotę 4.000 zł.

d/ zeznania powódki k. 143

A. i K. K. byli bardzo dobrym małżeństwem. Mąż był dla niej oparciem psychicznym. Powódka sama rehabilituje syna bo nie stać jej na wyjazd na turnus rehabilitacyjny.

d/ - zeznania św. E. R. k. 139,

- zeznania św. J. K. k. 141
- zeznania powódki k. 142

T. K. był bardzo związany z ojcem. Gdy go widział cieszył się na swój sposób. K. K. zajmował się synem i domem.

d/ - zeznania świadka W. S. k. 141

- zeznania świadka J. K. k. 141

- zeznania powódki k. 142

K. K. chorował na nadciśnienie. W nogach miał założone bajpasy.

d/ zeznania powódki k. 142

Pismem z dnia 18.12.2013r. powodowie wezwali stronę pozwaną do zapłaty na rzecz powódki kwoty 500.000 zł. zadośćuczynienia i renty po 2.000 zł. miesięcznie, a na rzecz powoda kwoty 300.000 zł. zadośćuczynienia i renty po 1000 zł. miesięcznie.

d/ akta szkody

Sąd zważył, iż :

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Okolicznościami niespornymi w sprawie były: wypadek, w którym śmierć poniósł K. K. - mąż A. K. (1) i ojciec T. K., zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdów mechanicznych przez sprawcę wypadku komunikacyjnego ze stroną pozwaną, zgłoszenie szkody przez powodów oraz postępowanie likwidacyjne prowadzone przez stronę pozwaną, które zakończyło się częściową zapłatą na rzecz powodów zadośćuczynienia i odszkodowania oraz odmową uwzględnienia dalszych roszczeń powodów w tym renty. Bezsporną była również co do zasady odpowiedzialność strony pozwanej za skutki wypadku, w którym śmierć poniósł K. K.. Strona pozwana nie zakwestionowała co do zasady swojej odpowiedzialności odszkodowawczej za wypadek (w odpowiedzi na pozew przyznała, że odpowiada wobec powodów, za skutki tegoż wypadku k. 14).

Istota sporu sprowadzała się zatem w pierwszym rzędzie do ustalenia faktu istotnego pogorszenia sytuacji życiowej powodów po śmierci K. K., wysokości należnego z tego tytułu odszkodowania dla każdego z powodów, podstaw do zasądzenia renty z art. 446 § 3 kc dla obojga powodów, a także wysokości należnego zadośćuczynienia za cierpienia związane z utratą przez A. K. (1) męża, i ojca przez T. K.. Wydając rozstrzygnięcie w tym zakresie Sąd oparł się na ustaleniach faktycznych, dokonanych w oparciu o ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego sprawcę wypadku, zeznań świadków, zeznań powódki oraz dokumentów zgromadzonych w sprawie. Odpowiedzialność strony pozwanej wynika z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jaka łączyła ją ze sprawcą wypadku. Powodowie jako uprawnieni do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, mogli dochodzić roszczenia na mocy art. 822 § 4 k.c. bezpośrednio od strony pozwanej jako zakładu ubezpieczeń. Uzasadnia to legitymację bierną strony pozwanej w niniejszym procesie. Zakres odpowiedzialności cywilnej osoby odpowiadającej za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia regulują w sposób szczególny przepisy art. 444-448 k.c. **Roszczenie powodów wywiedzione zostało w oparciu o art. 446 § 2,3,4 k.c.**

Zgodnie z paragrafem 4 art. 446 k.c. Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzeniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/2010, LexPolonica nr 2610015). Biorąc pod uwagę okoliczności rozpoznawanej sprawy, a w szczególności zakres poniesionych przez powodów cierpień psychicznych, poczucia osamotnienia i krzywdy w związku ze śmiercią męża i ojca, a także szczególną sytuację powodów wynikającą z choroby T. K., Sąd uznał, iż powództwo o zapłatę zadośćuczynienia za doznaną z tego tytułu krzywdę zasługiwało w części na uwzględnienie. W ocenie Sądu odpowiednim zadośćuczynieniem za cierpienia związane ze śmiercią K. K. są kwoty: dla A. K. (1) 70.000 zł. i dla T. K. 70.000 zł. Kwoty te, zawierają w sobie, już wypłacone zadośćuczynienie na rzecz powodów, tj. kwoty po 40.000

zł. zadośćuczynienia. Zasądzone kwoty, w ocenie Sądu, są bowiem adekwatne w stosunku do rozmiaru cierpień i poczucia krzywdy doznanych przez powodów. Ustalając tę wysokość Sąd miał tu na względzie: utratę przez powodów osoby najbliższej (męża, ojca), przywiązanie powodów do zmarłego i łączący ich silny związek emocjonalny, wsparcie udzielane przez męża powodce oraz przez ojca powodowi, łączące ich wspólne problemy związane z opieką nad synem, a także okoliczność, że w chwili zdarzenia K. K. miał zaledwie 61 lat. Powodowie mogli zatem oczekiwać że jeszcze przez wiele lat będą cieszyć się towarzystwem męża i ojca, jego radą, udzielanym im wsparciem itp. Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał też jednak na względzie okoliczność, iż: powód w chwili wypadku był osobą dorosłą ale jednak nie samodzielną, a ojciec powoda był jedyną osobą pracującą w domu.. Nadto Sąd stwierdził, że powód choć nie jest osobą małoletnią to jednak z oczywistych względów wymaga i potrzebuje więcej osobistych starań rodziców, wysiłku, ich wsparcia emocjonalnego niż osoba dojrzała, ukształtowana emocjonalnie, samodzielna itp. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w kwocie 70.000, zł w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy, uwzględnia także aktualne stosunki majątkowe i ogólny poziom życia w Kraju. Łagodzi w pewien sposób poniesioną przez powodów krzywdę niemajątkową, a zarazem nie stanowi źródła ich wzbogacenia. Mając zatem na względzie, iż po zakończeniu postępowania likwidacyjnego, strona pozwana wypłaciła powodom z tytułu zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej po 30.000 zł, to w niniejszej sprawie zasądzono powodom zadośćuczynienie w dalszej kwocie po 40.000 zł.

Zgodnie z art. 446 § 3 kc tego artykułu Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy Sąd ustalił, iż w przypadku, zarówno powódki jak i powoda, doszło do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej. Śmierć K. K. w istotny sposób wpłynęła na życie obojga powodów. Pogorszenie sytuacji w głównej mierze dotyczy opieki nad niepełnosprawnym powodem T. K.. Powódka bowiem utraciła, wraz ze śmiercią męża, osobę, która nie tylko wspierała ją psychicznie i finansowo ale też fizycznie w opiece nad upośledzonym synem. A. K. (1) pozostała obecnie zupełnie sama z synem i z problemami jakie wiążą się z pieczą nad osobą chorą, jaką jest T. K.. Może ona w tej chwili liczyć jedynie na wsparcie osób obcych, za które przeważnie musi płacić. Drobną nieodpłatną pomoc sąsiedzka nie jest bowiem wystarczająca przy tak ciężko upośledzonej osobie jak T. K.. Powódka nigdy nie pracowała poświęcając się całkowicie opiece nad powodem ale po pracy w opiece tej pomagał jej mąż. Nie chcieli oddawać syna do żadnej publicznej placówki opiekuńczej bowiem podjęli decyzję o samodzielnej nad nim opiece. Poświęcili się całkowicie tej opiece i we dwoje radzili sobie z tym bardzo dobrze. Po śmierci męża powodce jest jednak ciężko, musi o pomoc prosić innych ludzi. Dlatego też Sąd uznał, iż dla powódki to istotne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci męża to nie tylko brak osoby, na którą mogłaby liczyć w przypadku konieczności opieki nad nią ale w głównej mierze w opiece nad niepełnosprawnym synem. Dla T. K. istotne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca wyraża się głównie w tym, iż w razie niemożności, z różnych przyczyn, sprawowania opieki nad nim przez matkę ojciec stanowił zabezpieczenie kontynuacji takiej opieki i uniknięcia konieczności umieszczenia powoda w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym. Nie mając zatem wątpliwości, iż pogorszenie sytuacji życiowej powodów jest istotne, Sąd zasądził na rzecz każdego z powodów po 90.000 zł. ustalając tę kwotę poprzez przemnożenie prawdopodobnych 20 lat, w okresie których K. K. byłby w stanie sprawować opiekę nad synem i przy przyjęciu, iż pomoc w opiece nad synem miała wymiar 3 godzin, kiedy powódka robiła zakupy czy wykonywała inne obowiązki, przy uśrednionej cenie za godzinę opieki około 10 zł. dało kwotę 210.000 zł. Sąd przyjął, iż pogorszenie sytuacji życiowej choć rozumiane przez każdego z powodów inaczej dotknęło ich oboje, stąd kwotę 210.000 zł. wyliczoną za przewidywaną na najbliższe lata opiekę podzielił na oboje powodów. To zaś dało kwotę odszkodowania 105.000 zł. dla każdego z powodów. Skoro przed procesem strona pozwana wypłaciła powodom po 15.000 zł. odszkodowania to pozostało do zasądzenia po 90.000 zł. i taką też kwotę Sąd zasądził na rzecz A. K. (1) i T. K. tytułem odszkodowania.

Zgodnie z art. 456 § 2 k.c. osoba względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności

wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego. Poczynione ustalenia wykazały, iż K. K. dobrowolnie i stale łożył z całą pewnością, na utrzymanie rodziny uzyskiwaną emeryturę, która od 01.03.2013r. wynosiła 1.903,34 zł. Powódka A. K. (1) do śmierci męża pobierała świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 620 zł. i pomoc finansową dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie 200 zł. Natomiast T. K. do śmierci ojca pobierał rentę socjalną w kwocie 610,33 zł. i zasiłek pielęgnacyjny 193 zł.. Łącznie dochody rodziny stanowiła kwota 3.475 zł., a zatem na każdego członka rodziny przypadała kwota 1.158 zł. Powódka nie wykazała aby zmarły uzyskiwał inne dochody poza emeryturą, w jakiej wysokości i z jaką regularnością. Z jej twierdzeń, niczym nie popartych wynika, iż dorabiał sobie kwoty 100 zł., 200 zł. Po śmierci męża powódka otrzymała jego uprawnienia emerytalne, ale straciła prawo do zasiłku pielęgnacyjnego. Dlatego od 01.10.2013r. otrzymuje emeryturę w kwocie netto 1683,11 zł., a T. K. otrzymuje obecnie rentę socjalną w kwocie 648 zł. i zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł. Łącznie zatem powodowie uzyskują obecnie dochód w kwocie 2.484 zł. i na każdego z nich przypada kwota po 1.242 zł. Różnica pomiędzy dochodami rodziny powodów przed i po śmierci K. K. to kwota niecałe 1000 zł. Z porównania tych kwot wynika, iż różnica w dochodach jest niższa niż kwota jaka przypadała, za życia K. K., w budżecie na każdego z członków rodziny, w tym i na K. K., który żyjąc wydatkował również na swoje utrzymanie. W ocenie Sądu brak było podstaw do uwzględnienia żądania powodów zasądzenia na ich rzecz renty, której powódka domagała się w kwocie po 500 zł. miesięcznie, a powód w kwocie po 1000 zł. miesięcznie.

W niniejszej sprawie termin wymagalności świadczenia wynikała zaś z art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym to jeżeli nie umówiono się inaczej, zakład ubezpieczeń obowiązany był spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W rozpoznawanej sprawie powodowie wezwali stronę pozwaną, w ramach postępowania likwidującego szkodę, do zapłaty: powódka kwoty 500.000 zł. zadośćuczynienia i renty po 2.000 zł. miesięcznie, a powód kwoty 300.000 zł. zadośćuczynienia i renty po 1000 zł. miesięcznie. Skoro już na podstawie decyzji z dnia 23.01.2014r. pozwany wypłacił powodom po 30.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za śmierć K. K. oraz po 15.000 zł. tytułem odszkodowania to żądanie odsetek od dalszego zadośćuczynienia od dnia wytoczenia powództwa było uzasadnione co do obojga powodów i tak też Sąd zasądził odsetki od kwoty 40.000 zł. na rzecz powódki od dnia 30.05.2016r. Natomiast na rzecz powoda omyłkowo przyjął, iż powód żądał, przed procesem, jedynie 50.000 zł. zadośćuczynienia zamiast prawidłowo 300.000 zł. i dlatego odsetki od dalszego zadośćuczynienia od dnia wniesienia pozwu zasądził jedynie od kwoty 20.000 zł. , a powinien prawidłowo od kwoty 40.000 zł. Przyjął bowiem, błędnie, że skoro przed procesem powód dostał 30.000 zł. zadośćuczynienia, a żądał 50.000zł. to od kwoty pozostałych 20.000 zł. z zasądzonych 40.000 zł. odsetki należą się powodowi jak od odszkodowania zasądzanego na rzecz powodów po 90.000 zł., którego wcześniej nie żądali, a zatem po upływie 30 dni od doręczenia pozwu stronie pozwanej, które to doręczenie miało miejsce w dniu 14.11.2016r.

Z powyższych względów orzeczono jak w punktach I –III wyroku.

Podstawę orzeczenia o kosztach zawartego w punkcie IV i V wyroku stanowił przepis art. 100 k.p.c. Sąd rozliczył koszty procesu stosunkowo wygraną do przegranej, każdej ze stron, w tym opłaty od pozwu, każdego z powodów po 5.000 zł. , koszty zastępstwa procesowego po 7.200 zł.

Brakującą opłata od pozwu, odpowiednio od zasądzonej części roszczenia Sąd obciążył stronę pozwaną podobnie jak i wydatkami na przejazd świadka pokrytymi tymczasowo przez Skarb Państwa, z budżetu Sądu.

Z uwagi na szczególny charakter sprawy i sytuację materialną powodów nie obciążył ich pozostałymi kosztami na rzecz Skarbu Państwa.

Sędzia.